

Tartu Maavalitsus
info@tartu.maavalitsus.ee

Teie: 25.11.2014 nr 9-2/774-5

Meie: 11.12.2014

Lugupeetud hr Laidre

Täname Teid pöördumise eest seoses Tiku Talu seafarmi keskkonnakompleksloa muutmise taotluse ja farmi laiendamise keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande eelnõuga.

Alljärgnevalt on toodud arendaja ning keskkonnamõju hindamise eksperdi poolsed vastused Teie kirjas välja toodud punktidele tabeli vormis.

Ettepanek/arvamus	Vastus
1. Peatükis 6.2 on kirjas, et Puhja valla territooriumile jääb 2 alevikku (Puhja ja Uila). Puhja vallas ei ole Uila alevikku, on Ulila. Teeme ettepaneku aleviku nimi korrigeerida.	Aruannet on vastavalt korrigeeritud.
2. Peatükis 6.2 on välja toodud äriregistri andmed Puhja vallas registreeritud ettevõtete kohta 26.02.2013 seisuga, KMH aruanne on valminud 2014. aasta novembris. Teeme ettepaneku teha äriregistrisse uuem päring.	Keskkonnamõjude hindamise seisukohast pole antud informatsioon primaarse tähtsusega, mistõttu on eksperdi hinnangul tegemist piisavalt ajakohase statistikaga. Keskkonnamõjude hindamise tulemusi antud informatsioon ei mõjuta.
3. Joonis 2 on osaliselt kujutatud leheküljel 18 ja tervikuna leheküljel 19. Teeme ettepaneku leheküljelt 18 poolik joonis eemaldada.	Aruannet on vastavalt korrigeeritud.
4. Leheküljel 85 on tekstis kahel korral kirjas „Tõrge! Ei leia viiteallikat“. Teeme ettepaneku nimetatud tõrge korrigeerida.	Aruannet on vastavalt korrigeeritud.
5. Tabelis 32. Alternatiivide võrdlus on Mõju välisõhu kvaliteedile aspektide „Heitmed välisõhku“ ja „Lõhn“ osas kõigi alternatiivide puhul mõju kirjeldus sama, aga järelendus on alternatiivide 0 ja 2 puhul, et eeldatavalt kaasneb oluline negatiivne mõju, aga alternatiiv 1 puhul, et eeldatavalt kaasneb mitteoluline negatiivne mõju. Mõju kirjeldusest peaks välja tulema, miks ühe alternatiivi puhul ei	Oleme täiendanud tabeli 32 mõjude kirjeldusi, tuues välja, et nii kavandatava tegevuse alternatiivide 0 kui 2 korral välisõhu saasteainete maksimaalsed tekkivad kontsentratsioonid maapinnalähedastest õhukihtides jäävad tootmisterritooriumil alla lubatud piirväärtuse (NH ₃ 200 µg/m ³), kuid on piirväärtusele lähenevad (alt 0 - 190 µg/m ³ , alt 2 - 180 µg/m ³). Sellest tulenevalt kaasneb nende alternatiividega eeldatavalt

Ettepanek/arvamus	Vastus
<p>ole olulist mõju ja teiste puhul on. Teeme ettepaneku korrigeerida mõju kirjeldusi nii, et oleks aru saada, miks ühel juhul on mõju mitteoluline ja teisel juhul oluline.</p>	<p>oluline negatiivne mõju. Alternatiiv 1 korral Välisõhu saasteainete maksimaalsed tekkivad kontsentratsioonid maapinnalähedastest õhukihtides jäävad tootmisterritooriumil alla lubatud piirväärtuse (NH_3 $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$), ning pole ka piirväärtusele lähenevad ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Seetõttu kaasneb selle alternatiivi tegevusega eeldatavalt mitteoluline negatiivne mõju. Lisaks oleme täiendanud lõhna osas tabeli kirjeldusi tuues välja, et piirmäära lähimate elamute juures, sh õuealadel ehk vastuvõtja juures ei ületata ühegi tegevuse alternatiivi korral, kuid lõhna häirivuse lõhnatundide esinemise sageduse tõenäosus on kõige suurem alternatiivi 0 korral ning märgatavalt väiksemad alternatiivi 1 ja 2 korral, mistõttu kaasneb oluline negatiivne mõju eeldatavalt ainult alternatiiv 0 tegevusega.</p>
<p>6. Lk 111 on kirjas „Keskkonnamõju hindamise tulemusena tulenevalt ei kaasne Tiku Talu Soofarmi seafarmi laiendamise ja rekonstrueerimisega olulist keskkonnamõju.“ Ometi on varasemalt nenditud, et välisõhu kvaliteedile kaasneb alternatiivide 0 ja 2 puhul oluline negatiivne mõju. Kas siin ei ole vastuolu KMH aruande eelneva tekstiga?</p>	<p>Nõustume, et antud küsimuses on asjakohane täiendav selgitus. Hinnangute andmise põhimõtted on välja toodud KMH aruande peatükis 2. Tagajärgedest tulenevaid keskkonnamõjusid on hinnatud keskkonnaelementide lõikes, sh ka mõju välisõhule. Metoodikast lähtuvalt tähendab oluline negatiivne mõju kehtestatud piirväärtusele lähenevat väärtust. Alternatiivide 0 ja 2 puhul läheneb saasteainete kontsentratsioon kehtestatud piirväärtustele, mistõttu on mõju välisõhule hinnatud oluliseks. Hindamise järgmiseks etapiks oli aga selgitamine, kas välisõhu seisund omakorda mõjutab reaalselt vastuvõtjat - elusloodust, elanikkonda, majanduskeskkonda. Kuna tekkivate kõrgemate välisõhu saasteainete kontsentratsioonide piirkonda ei jää elamuid ega muid tundlikke objekte, hinnati mõju vastuvõtjale mitteoluliseks. Koondhinnangute andmisel ning lõppjäreldeste tegemisel ei käsitletud me erinevaid elututele keskkonnaelementidele avalduvaid mõjusid eraldiseisvatena, vaid kõik hinnatud mõjuvaldkonnad on võetud kokku ning hinnatud lähtuvalt vastuvõtja kontekstist.</p>

Lugupidamisega

Toomas Pallo
Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ

Silver Lind
tel 6117696
silver@environment.ee